

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente št. 12. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi in oznanila se računajo po 7 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnistvo v ulici Torrente 12. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«.

Slovani v Trstu nekdanj in danes.

(Konec VIII. članka)

Še na dalje so milostivi cesar dovolili, da naj se v mestih narodna straža (Nationalgarde) napravi, katera ima iz mestnikov in odrastene šolske mladosti obstati in katera bo svojo posebno obleko in orožje imela, da bo varovala mir svojega doma.

Po tem cesarskem dovoljenju je bilo kakor na Dunaji in v Gradcu tudi v Ljubljani 17. dan tega meseca taka narodna straža, kakor da bi bil mignol, napravljena in sree mora človeka ganoti, ako vidi, s kakšnim veseljem so na povabilo našega preljubega deželnega poglavarja grofa Welsersheimba mestniki vseh stanov, šolska mladost mnogih šol, nje učenci, cesarski uradniki in mnogi plemenitniki vkupaj vrli, se stražnike (Nationalgardisten) v narodno stražo zapisat, — in v kako lepem redu postarni mož poleg iskrenega mladeniča na straži stoj in po nōči okoli patrolira. Tu se ne dela noben razloček več med imenitnim grofom ali poštenim mojstrom: oba stojita edinega srca in edine vrednosti na straži; nobeden se v ti častni službi za mir in prid domovine črez drugega ne povzdiguje, ker je vsak pripravljen, če bi treba bilo, preletiti kri za svoj dom in za svojega cesarja.

Bog Vas živi, vrli Ljubljancanji! Ta dva dneva — 17. in 18. sušec — ko ste dragi domorodci tako vneti k orožju skup pritekli, bosta še v prihodnjih časih pri poznih vnukih slovela. Od roda do roda bodo eden drugemu pravili: kakšni močje smo Ljubljancanji v teh dnevih bili, in naši belorudeči svileni trakovi, katere smo v znamenje goreče udanosti do svojega cesarja na sukunjah pripete nosili, bodo še poznim vnukom drag spomin!

Slišali ste zdaj, dragi bratje na Kranjskem in po vseh drugih slovenskih deželah! neprecenljivo darilo, katero so nam presvitli cesar 15. sušca podelili.

Kaj pa je zdaj naša dolžnost? Kaj drugega kakor da se hvaležne skazemo taci dobrot, katerih naši predniki v več stoletjih niso doživeli.

Kako pa se bomo hvaležne skazali? Kako drugače, kakor da se iz srca veselimo in da ukamo „Bog živi Ferdinanda!“ — da se pa v tej veselici ne prevzamemo in da sicer veselega srca pa mirno pričakujemo dobrot, katere bomo v novih po-

stavah dobili. Take velike stvari se pa ne morejo v ednem tednu izvesti; gotovo pa bodo prišle brž ko bode mogoče. Cesarska beseda v obliči celega sveta nam je pokrok tega! Do tistega časa bodo mogle sedanje postave pri starem ostati; zato je zdaj naša dolžnost, ako si hočemo vse dobrote nove vlade nakloniti, da smo v vseh rečeh svojim gosposkam zvesto podložni in da vse natanko tako opravljamo, kakor dozdaj. Skoraj nam bode nova zarja zasijala!

Ni čudo zatorej, ako so se tudi Tržačani slovenski začeli gibati, sosebno naša inteligencija se je začela pogostoma shajati po gostilnah in pogovarjati ter navduševati drug drugega za narodno stvar. Razgovarjali so se v velikem številu vsak večer, kako bi si osnovali po vzgledu ljubljanskem svoje slovensko društvo, kjer bi vzajemno si izpovedali svoje misli in želje, kako bi se kaj ukrenolo, da se pomore ubogemu zaspanemu narodu v okolici tržaške, ki se je seveda prav ali nič zavedal svoje narodnosti in svojih naravnih pravic po danej ustavi. Tu je bilo treba dela in požitvovalnosti, da so mogli naposled vender zgraditi društvo, ki je cveto toliko let in delalo veliko čast mestu tržaškemu. A naš namen je stoprav pozneje govoriti o razvijanju tega „Slavjanskega društva“, zatorej nam bode dovoljeno, da se zopet vrnemo k poprejšnjemu splošnemu predmetu, da se naši članki bolj umó.

„Novice“ 1848. l. decembra meseca prinašajo „najnovejšo in najimnitnejšo novico“, da je cesar Ferdinand prostovoljno izročil vladarstvo avstrijskega cesarstva sinu svojega brata, ki je nastopil prestol našega cesarstva v Olomuci pod imenom Fran Josip I. in v patentu 2. dan decembra meseca slovesno oznanil nastop vsem ljudstvom avstrijskega cesarstva s tem pristavkom, da bode zvesto varoval od presvetlega svojega strijca, cesarja Ferdinanda nam zagotovljene svobode in ustavne pravice in skrbel za osrečenje svojih ljudstev.

Te besede mladega cesarja so še bolj vnele naš kolikor toliko vzbujeni narod in tudi na tržaške Slovence je to neizmerno uplivalo, da so se še bolj tesno združili.

VI.

— Atände!
— Kak vi smeli mno skazati atände?
— Vaše prevoshoditeljstvo, ja skazal atände-s!*)

Dve nepremakljivi ideji ne morete vkupe bivati v naravnostveni narodi, tako kakor dve telesi ne moreti v fiziškem svetu zajeti edno in tisto mesto. Trojka, sedmerka, as so hitro zakrili v domišljiji Hermanovi obraz mrtve starke. Trojka, sedmerka, as niso mu šli iz glave in gibali so na njega ustnih. Če je ugledal mlado deklico, govoril je: „kako je krasna! prava srčna trojka.“ Če ga je kedo vprašal: „koliko je ura?“ odgovoril je: „pet minut do sedmerke.“ Vsak debeli mož napominal ga je na asa. Trojka, sedmerka, as presledovali so ga v spanji, in delali vse mogoče podobe; trojka evela je pred njim v podobi krasnega grandiflora, sedmerka predstavljala se mu je kot gotiška vrata, as — kot velikanski pajek. Vse njega misli zliše so se v edno — okoristiti se s skrivnostijo, ki ga je toliko stala. Začel je misliti ob ostavki in o potovanji. Hotel je v javnih igralnih hišah pariških vzeti za-

*) Ako Rus koga posebno spoštuje, prideva koncem nekaterih besedij glas — „s“. Prel.

Govor državnega poslanca Jakoba Hrena.

v 317. državnozborni seji dne 25. aprila 1888 (Konec.)

Iz povedanega boste, častiti gospodje, uže spoznali, da treba nujne pomoči. Tu nikakor ne gre za to, da bi se naredila popolnem nova cesta, tega ne mislim; le sedanja naj se primerno in dobro popravi, in v ta namen jo bode treba samo na nekaterih mestih preložiti kakor na Kapitelskem marofu, v Kačej gori, pri sv. Ani, Občini in Peščenku, drugod se bode pa dalo popraviti s tem, da se bode semtertja kaj pokopalo ali pa zasulo.

Da je res nujna potreba, da se ta dela začno in izvrše, se lahko vlada informuje iz dotičnih poročil političnih organov in stavbenschih oblastev, in kakor se mi dozdeva, hoče vlada sama sprožiti stvar, kajti če sem prav poučen, dala je uže napraviti načrte in proračune stroškov za preložitev ceste pri Kapitelskem marofu in Kačej rti. Če je to resnica, moram biti hvaležen visoki vladi, da je sama spoznala neugodnost in storila prvi korak, da se odpravi. Želim in prosim jo, da bi se še dalje zanimala za to stvar, in jo energično dovršila, kar je tem bolj pričakovati, ako bode vlada v izjavi visoke zbornice dobila primerno podporo in zategadel predlagam sledečo resolucijo: (čita:)

„C. kr. vlada se naprosi, da prej ko mogoče odpravi promet ovirajoče ogromne klance na državni cesti iz Ljubljane v Rudolfovo, da dá izdelati potrebne načrte in proračune stroškov za najnujnejše poplave ceste ter takoj delo začne in uže prihodnje leto postavi primeren znesek kot potrebščina v državni proračun.“ (Dobro! na desnici.)

Prosim zbornico, da se malo potrpi, kajti govoriti hočem tudi o budgetu samem, in sicer k točki 1 in 2 § 6. tega naslova in staviti predlog, da se dotacija za Karlovske in Zagrebško državno cesto 9000 in 16300 gl. primerno poviša.

Tu gre za isto cesto, o kateri sem dosedaj govoril, za dolensko državno cesto, katera pelje iz Ljubljane do hrvatske meje, katera se pri Rudolfovem razdeli v dve panogi, katerih pelje edna črez Gorjance skozi Metliko v Karlovec (od tod Karlovska cesta), druga skozi Št. Jarnej in Kostanjevico v Zagreb (od tod Zagrebška državna cesta.)

klad očarovani fortuni. Slučaj rešil ga je vseh takih nameravanj.

V Moskvi se je osnovalo društvo bogatih igralcev pod predsedništvom slavnega Čekalinskega, ki je preživel vse življenje pri kartah in pridobil nekdanj milijone, priigravaje pri danih brokih in zaigravaje čiste denarje. Dolgoletna skušnjava mu je prisluzhila zaupanje tovarišev, a odprta hiša, slavni kuhar, laskavost in veselost so mu pridobile uvažanje občinstva. Prišel je v Peterburg. Mladež je kar vrela k njemu, pozabljala plesove zaradi kart in bolj čislala dražesti faraona kakor zapeljivost ženstva. Narumov privel je k njemu Hermana.

Prošla sta vrsto krasnih soban, napolnjenih z uljudnimi slugami. Vse so bile polne ljudij. Nekoliko generalov in tajnih svetnikov igralo je vist; mladi ljudje so sedeli po divanih, srebali sladoled in kadili iz lul. V gostini sobi za dolgo mizo, okolo katere se je stiskalo kakšnih dvajset igralcev, sedel je gospodar in metal bank. Imel je okolo šestdeset let ter bil prav častne vnanjesti; glava mu je bila pokrita s srebrnimi vlasi; polni in sveži obraz izobrazil je dobrodušje; oči so se svetile; oživljaj jih je vedni smehljaj. Narumov mu je predstavil Hermana. Čekalinski mu je stisnil prijateljski roko, prosil ga, naj

Na teh dveh cestah bile so ravno take pomankljivosti, kakor na cesti iz Ljubljane v Rudolfovo, katere sem poprej slikal, o katerih so govorili zastopniki Kranjske v prejšnjih oddelkih sedanjega zasedanja in v prejšnjih zasedanjih.

Za dela na Zagrebški cesti se je uže lani postavil v proračun znesek 6000 gl. kot prvi rok in ga je zbornica tudi dovolila, ter se izvestno tudi uže porabil.

Kar se tiče stroškov, proračunjeni so za Karlovske državno cesto na 45.000, za Zagrebško pa na 86.000 gl.

Visoka vlada pa letos zahteva za Karlovske ceste 9000 gl. kot prvi rok, za Zagrebško pa 6300 gold. S temi zahtevami strinja se tudi predlog budgetnoga odseka.

Če se bode tako delil stavbeni znesek, trajala bodo dela na Karlovske cesti pet let, na Zagrebške pa celih trinajst let.

Predlagani dotacijski doneski so tako neznatni, tako majhni, da se zastopniki Kranjske z njimi nikakor zadovoljiti ne morejo, temveč morajo zahtevati, da se dela hitreje nadaljujejo, kakor bi bilo mogoče s temi dotacijami. (Res je! na desnici.) Državna uprava je spoznala, da so ta dela potrebna, pa so res tudi tako nujna, da se ne morejo več odlašati in je zatorej v interesu bednega, stiskanega dolenskega prebivalstva, ki mora večkrat izseljevati se s trebuchom za kruhom v druge dežele in druge dele sveta, da se ta dela hitro izvrše. Kakor sem pa uže poprej pojasnil, je pa to tudi v državnem in političnem interesu, in vender se hočejo dela razdeliti na več let, na pet in oziroma na trinajst let.

Ne verujem prav, da bi vlada bilatu prav razumela nalogo svojo, vzlasti če se pomisli, da ne gre za podporo kake konkurenčne ali deželne ceste, temveč za državno cesto, katere važnost priznava se tudi v stratežnem oziru.

Mi ne zahtevamo, da se morajo dela izvršiti v ednem ali dveh letih, a razdele naj se na krajše število let, v prvem slučaju na tri, v drugem še na daljša štiri leta.

Dovoljujem si v tem oziru predlagati, da bi visoka zbornica blagovolila po vladi in potem po budgetnem odseku predlagana doneska primerno povišati in smem tembolj zahtevati, da visoka zbornica podpira moj predlog, s katerim se strinjajo tudi drugi zastopniki Kranjske, ker so se dosedaj za ceste na Kranjskem zahtevale le

se véde prav po domače in nadaljeval metati.

Talja trajala je dolgo. Na mizi je bilo več nego trideset kart. Čekalinski se je ustavil za vsakim lučajem, da bi dal igralcem časa urediti se; zapisaval je izgubo, uljudno poslušal njih zahteve, še uljudneje uravnaval izobiljni ogel, ki ga je privihnola roka raztresenega igralca. Konečno se je talja končala. Čekalinski je mešal karte in pripravil se, da bi drugič igral.

— Dovolite postaviti karto, rekel je Herman, iztezaje roko izza tolstega gosпода, ki je tu pontiroval.

Čekalinski se je nasmehol in poklonil se molče, v znak pokornega soglasja. Narumov je pozdravil smeje se Hermana, da je prelomil tako dolgi post in želel mu je srečnega začetka.

— Dobro! reče Herman, in napiše s kredo številko nad svojo karto.

— Koliko izvolite? vprašal je bankomet ter poškilil: oprostite, prosim, jaz ne razločim.

— Sedeminštirideset tisoč, odgovori Herman.

Pri teh besedah obrnole so se glave vseh na enkrat in vsi uprli so oči na Hermana.

— Zblaznel je! mislil si je Narumov.

PODLISTEK.

Pikova dama.

Ruski spisal A. S. Puškin, prevél I. H.

V.

(Konec.)

— Prišla sem k tebi proti svoji volji, reče ona s trdim glasom: a ukazano mi je izpolniti tvojo prošnjo. Trojka, sedmerka in as priigravo ti po vrsti, a pod tem pogojem, da bi ti na en dan več kakor edno karto ne stavil in da bi vse življenje potem uže več ne igral. Odpuščam ti svojo smrt pod tem pogojem, da bi se ti oženil z mojo gojenko Lizaveto Ivanovno. . .

S to besedo se je tiho obrnola, šla k vratom in izginola šlapaje s papučami. Herman je slišal, kako je zalopnola vrata v veži, in videl, da je zopet nekdo pogledal k njemu skozi okno.

Herman ni dolgo mogel zavedati se. Šel je v drugo sobo. Sluga je spal na tleh; Herman ga je jedva vzbudil. Sluga bil je pijan po navadi; od njega ni bilo mogoče dobiti nikakega pojasnila. Vrata v veži so bila zaprta. Herman se je vrnil v svojo sobo, užgal svečo in zapisal svojo prikazen.

najskromnejše podpore iz državnega žepa. Preporočam torej visokej zbornici (čita:) „Visoka zbornica naj sklene: Da se hitreje izvrše prelaganja in druge poprave na dolensko državno cesto, katere je vlada sama za potrebne spoznala, se dovoljuje mesto po budgetnem odseku pri poglavju 7, naslov 7, § 6 za l. 1888 predlaganih potrebščin 9000 gold. oziroma 6300 gl.:

Prvič za dela na Karlovskeji cesti gl. 15.000 kot prvi rok;
drugič za dela na Zagrebškeji cesti 20.000 gl. kot drugi rok“. (Odobranje na desnici).

Politični pregled.

Notranje dežele.

Kakor posnemamo iz delegacijam predloženega vkupnega državnega proračuna iznaša vojni budget 97.717.655 for. za mornarico 9.180.947 for. Ykupno izredna potrebščina iznaša 23.181.246 for., od katere spada 20.964.666 for. na vojsko 2.137.280 na mornarico. Za puške repetirke je stavljenih v račun 13.384.700 for. Carinskih dohodkov bode 39.698.314 for. Kredit za Bosno in Hercegovino iznaša 4.423.000. Skupna vlada bode zahtevala od delegacij 47³/₁₀ milijonov for. izrednega kredita za deloma uže ukrenene varnostne naredbe, deloma pa kot nadaljevanje taci 1887 l. pričeti naredb. Od teh je 27⁷/₁₀ milijonov odločenih za dela, ki se ne dajo odlašati, en del je uže porabljen, 17⁶/₁₀ milijonov se da pa vladi na razpolaganje s pooblastilom, da je uporabi, kadar se bode potreba pokazala. Predsednika avstrijske in ogerske delegacije sta izustila prav mirne govore, izražala sta nado, da se mir morda še lahko za dlje časa ohrani, ker si pa države ena drugi nič prav ne zaupajo, zato se lahko dogodi, da se vname vojska zaradi kake po sebi prav malenkostne stvari.

Predsednik ogerske delegacije je ministra-predsednika brat grof Ljudevit Tisza, predsednik avstrijske delegacije pa Smolka. Andrassyja ni bilo v prvi seji, kar proglašajo listi za zelo miroljubno znamenje, kajti Andrassy, ki je baje da oče vse avstrijske orientalne politike, kateremu je zatorej tu vse znano in bi bil lahko s svojimi interpelacijami in odkritji lahko vzbudil nevoljo sosednih držav vzlasti Rusije. Prestolni govor bode tudi, kakor pišejo iz Budapešte, zelo miroljuben in ne bode v njem nikakih fraz, ki bi se dale na različne načine tolmačiti. Evropski položaj se v preteklem letu ni skoro nič promenil. Tudi bolgarsko vprašanje je še vedno na tistih stopinjah, kakor pred letom. Vse kaže, da se v bližnji bodočnosti ni bati vojske in tudi Bismark je neki preverjen, da bode ohranjen mir še za nekoliko časa. — No vse te misli in ti govori o miru so lepi, prijetno se čitajo in poslušajo, verjeti jim pa vendar ni mogoče, kajti številke bolj jasno govore. — Če je zatorej mir tako zagotovljen, čemu zahtevate 47 milijonov izrednega kredita za vojsko? Zakaj tratimo sok celega cesarstva za puške in kanone?

— Dovolite reči vam, dè Čekalinski z neizpremenjenim smehljajem: da je igra vaša velika; ničče še ni tu stavlil več nego dvestopetinsedemdeset simple.

— Kaj? vpraša Herman: bijete li moja karto ali ne?

Čekalinski se je poklonil z vidom istega mirnega soglasja.

— Hotel sem vam samo povedati, reče, da jaz, imejoč zaupanje tovarišev, ne morem metati drugače, kakor na čisti denar. Kar se mene tiče, sem sicer uverjen, da zadostuje vaša beseda, a zaradi reda igre in računov prosim vas postaviti denar na karto.

Herman je vzel iz žepa bankovi bilet in podal ga Čekalinskemu, kateri je ga hitro pogledal in ga položil na Hermanovo karto.

Začel je metati. Na desno je pala devetka, na levo trojka.

— Igra je moja! reče Herman, kajze svojo karto.

Med igralci nastal je šepet. Čekalinski se je nahmural, a smehljaj vrnil se mu je takoj na obraz.

— Izvolite prejeti? vpraša Hermana.

— Prosim lepo.

Čekalinski vzel je iz žepa nekoliko bankovih biletov in takoj izplačal. Herman je vzprejel svoj denar in odšel od mize. Narumovu to ni šlo iz glave. Herman je izpil kozarec limonade in odpravil se domov.

Škoda, katero dela vsem evropskim narodom ta oboroženi mir, je dvojna; prvič so z davki strašno preobloženi, drugič pa ta večni strah pred vojsko jemlje vsakemu pogum, da si ne upa uplesti se v velika podjetja ter tlačiti na tak način poljedelstvo, trgovino in obrt. Čas bi bil, da se enkrat rešijo narodi te mōre, ki je tlačila. Vse države se pripravljajo uže leta in leta, in ko se bode ta vojska res enkrat vnela, gorelo bode po vsej Evropi; kri bode tekla v potokih in po tej strašnej vihri napočili bodo ubogim narodom morda vendar lepši dnevi.

V hrvatskem saboru stavlil je član stranke prava baron Rukavina jako lepo in umestno interpelacijo na vlado, zakaj se hrvatski sabor ne pokloni kot tak in v polnem številu cesarjeviču in zakaj je namesto tega še le na četrto mesto postavljeno predsedništvo sabora v številu deputacij, ki pojdejo prestolonasledniku skazovat počasti. V svojej motivaciji je baron Rukavina jako lepo naslikal dostojnost hrvatskega sabora ter njega odnašaje s krono. Odgovor, ki ga je dobil, bil je pa jako plitev in plehek. V nedeljo došel je prestolonaslednik v krasno odimčen Zagreb, v prestolnico verno udanega mu hrvatskega naroda. Vsi listi navdušeno pozdravljajo visokega gosta. Iz vseh strani Hrvatske prihiteji so ljudje, da vidijo kraljeviča. Prestolonaslednik odpotuje iz Zagreba v Bosno nadzorovat vojsko in od tam v Dalmacijo.

Vnanje dežele.

Ruski listi se še bavijo z novo odprto zakaspiško železnico ter razpravljajo o nje pomenu za rusko trgovino. „Moskovskija Vedomosti“ grede pa tu še dalje ter naglašajo, da je ta železnica tudi v političnem in vojnem oziru neizmerno znamenita in važna. Lehko bi — piše ta list — mogla nastati potreba, da mora Rusija ob svojej srednje Aziskej meji zbrati znatne čete. Rusija mora biti pripravljena na vse slučaje v svetski politiki, zato ima pa tudi zakaspiška železnica za njo znamenitost prvega reda. Rusija more sedaj v najkrajšem času koncentrirati znatne vojne sile na srednje-azijskej meji. A tudi za rusko politiko v Evropi ima zakaspiška železnica veliko važnost. Glavna protivnica Rusije na Balkanu, Anglija, bode bolj popustljiva, ko bode znala, da so ruske čete na indijskih vratih. Rusija je evropska država in to hoče tudi ostati, no čim bode mogočnejša v Aziji, tem ložje bode tudi v Evropi izvršila svojo zgodovinsko zadačo.

Knezu Koburgu ne cvetejo na Bolgarskem rožice. Afēra Popova dela mu preglavico. Dva konservativna ministra, Nachevič in Stoilov zahtevata, da knez ne potrdi obsodbe vojnega sodišča, dočim se liberalni ministri, najbolj Mutkurov, silno groze, da bode precej odstopili, ako knez Popova pomilosti. In da je zadrega še večja, vrednega Stambulova ni v Sofiji. Knez ne ve, kaj naj stori, ker bi ne žrtvoval rad svojega ljubimca, a še manje se upa zameriti se svojim prijateljem. Mej posamičnimi ministri je strašna napetost. Vrhu vsega tega pa dobavitelji ali liferanti ne morejo dati več robe za vojsko tako dolgo, da jim vlada poplača za-

Drugi večer prišel je zopet k Čekalinskemu. Gospodar je metal. Herman je šel k mizi; pontēri so mu dali takoj mesto. Čekalinski se mu je laskavo poklonil.

Herman je počakal nove talje, postavil karto, položivši nanjo svojih sedem-inštirideset tisoč in včerajšnji pridobiček.

Čekalinski je začel metati. Valet prišel je na desni, sedmerka na levi.

Herman odkril je sedmerko.

Vsi so vzkliknoli. Čekalinski je bil vidno zmešan. Našel je štiriindevetdeset tisoč in predal jih Hermanu. Herman vzel jih je hladnokrvno in takoj odtegnol se.

Prihodnji večer je prišel Herman zopet k mizi. Vsi so ga čakali; generali in tajni svētniki ostavili so svoj vist, da bi videli igro, tako nenavadno. Mladi oficirji skočili so z divanov; vsi sluge zbrali so se v gostini sobi. Vsi so obstopili Hermana. Ostali igralci niso postavili svojih kart, nepotrpežljivo čakaje, s čim konča. Herman je stal pri mizi pripravljaje se sam pontirovati proti bledemu, a vendar smehljajočemu se Čekalinskemu. Vsak je odvdignol kup kart. Čekalinski je mešal. Herman vzame in postavi svojo karto in jo pokrije s kupom bankovih biletov. To je bilo podobno dvoboju. Globok molk je vladal okrog.

Čekalinski začne metati; roke so se mu tresle. Na desno pade dama, na levo as.

stane obroke. Pač res ubogi Koburg nima nič kaj prijetnega položaja na Bolgarskem. „Romanul“ piše, da Koburg tudi v Šumli in drugih bolgarskih mestih ni bil tako sprejet, kakor je želel. Zahtevali so pa od njega, da odpusti ministerstvo in razpusti sobranje v smislu ruskega programa. —

Kakor javljajo iz Belega grada, v Macedoniji vrē. Albanski poglavarji se shajajo ter pretijo. Zdi se, kakor bi Italija spodbadala Albance. Mogoče je, da vzplamti upor v Macedoniji prej nego si moramo misliti. Turška vlada se tudi boji, zato zbira vojsko v teh krajih ter opozarja druge vlade vzlasti na Sveto goro, kjer je ruski samostan, kateri je po turškem mnenju poln orožja, menihi so pa sami šuntarji, ki bi radi zanetili upor v deželi.

Na Nemškem je podaljšano trajanje državnozbornskega mandata, če tudi so vsi mislili, da cesar ne bode potrdil tega zakona. Zloglasni minister Puttkamer, najvernejši prijatelj in sluga Bismarkov, je vendar dal svojo ostavko. Ta gospod je tako mehko sedel na ministerskem stolu, da se je prav težko odločil k temu koraku. Ko mu je pa cesar v posebnem pismu izrazil svojo posebno nezadovoljnost na njegovem postopanju za časa volitev, ni bilo ministru več obstanka in je moral dati ostavko. Neki listi ga zagovarjajo češ, da se pri volitvah vendar niso godile take nezakonitosti, kajti v državnem zboru je bila ovržena samo ena, v deželnem zboru pa tri volitve. Objavljen bode ukaz, po katerem bode uradnikom prepovedano kakor koli uplivati na volilce. Nazadnjaki zelo obojajo to liberalno naredbo.

Angleži ne morejo mirno spati zaradi Irske. Vse prisilne mere ne pomagajo, da se naposled uvede red v ono nesrečno deželo t. j. da se tam popolnoma uduši vsako narodno gibanje. Irska narodna liga ni še zatrta, zdi se marveč, da kanijo nekateri radikalni člani poprijeti se skrajnih sredstev, da pomorejo svojej domovini. Tako javljajo iz Londona, da so na poziv nekih prvakov lige iz Amerike ukrenoli neki Fenijci, da z bodalcem in dinamitom odgovore na angleško zatiranje. K sreči je angleška policija preprečila ta načrt. Angleške novine nimajo dovolj psok in pogrd, da je usipljejo na glavo Fenijcem in Ircem. Svobodomiselnj Angleži si ne morejo misliti, da se smejo tudi Irci boriti z onimi sredstvi, s katerimi je oni tlačijo. Klin s klinom.

Iz Bruselja javljajo, da se bode princ Viktor Napoleon kmalu sprijaznil s svojim očetom, princem Jeromom. Ta pa se bode takoj, ko poroči hčer, odrekel politiki ter prepustil vodstvo cesarske (imperialistiške) stranke na Francozskem svojemu sinu. Deroulade, zakleti sovražnik Nemcev in propovednik osetne vojne proti Nemčiji, kandidira v državni zbor francoski. General Boulanger in njegova stranka ga podpira in zdi se, da bode še izvoljen.

DOPISI.

Iz Dutovljanske občine dne 10. junija. (Redka slovesnost.) — Dne 2. t. m. obiskal nas je milostivi g. vladika Tr-

— As je dobil! reče Herman in odkrije svojo karto.

— Dama vaša je ubita, dè laskavo Čekalinski.

Herman se stresse: v istini namesto asa je stala pri njem pikova dama. On ni veroval svojim očem; ni umel, kako se je mogel zmotiti.

V tem trenutku zazdelo se mu je, da je pikova dama mignola z očesom in nasmehnila se. Nenavadna podobnost porazila ga je . . .

— Starka! zakriči v strahu.

Čekalinski potegol je k sebi zai-grane bilete. Herman je stal nepremakljivo. Ko je odšel od mize, nastal je šumen govor. „Vrlo je spontiroval!“ govorili so igralci. Čekalinski mešal je z nova karte, igra pošla je dalje.

Herman je zblaznel. On biva v Obuhovski bolnici št. 17., ne odgovarja na nobeno vprašanje in mrmra nenavadno hitro: „Trojka, sedmerka, as! Trojka, sedmerka, dama! . . .“

Lizaveta Ivanovna se je omožila s prav ljubeznivim mladim možem; on služi nekje in ima dobro plačo; sin je bivšega upravitelja pri stari grofinji. Pri Lizaveti Ivanovni vzgaja se revna sorodnica.

Tomski je bil povzdignen v ritmajstra in se je oženil s knežno Polino.

zaški; dospel je k nam z Repentabora, kjer je delil sv. birmo. Pod načelnštvom g. župana naredili so se trije slavoloki, istega dne proti večeru pride milostivi g. vladika. Prvi ga sprejme oddelek Kreplje pri svojem slavoloku. Vladika obišče cerkev sv. Notburge, ki je še precej dična, kakor se je izrazil tudi sam milostivi g. vladika; bil je jako zadovoljen. Potem gre v Dutovlje, kjer ga je željno pričakovala velika množica ljudstva, šolska mladina s svojim voditeljem g. A. Kosoveljem in občinsko starešinstvo; ob uhođu slavoloka ga v imenu občine prijazno govori podžupan g. A. Stok. Na to se poda v cerkev sv. Jurija; cerkev bila je v pozdrav velikemu mašniku res prav dično olepšana za kar gre čast in hvala g. duhovnemu Ant. Kuhnu.

Drugi dan okolo devete ure pričela se je slovesna sv. maša v farnej cerkvi sv. Petra in Pavla v Tomaji. Po minoli sv. maši delil je milostivi g. vladika sv. birmo; birmancev bilo je mnogo, med birmanci nahajal se je tudi tukajšnji c. kr. orožnik g. B. G. kateremu je milostivi g. vladika prvemu podelil sv. birmo. Omenim naj tudi, da farna cerkev sv. Petra in Pavla v Tomaji je bila primerno ukraščena. Zanimljivo je gledati v to prekrasno vežo božjo ob uhođu. Kadar se vrši slovesna služba božja, sliši se razpevališče ali kor harmonične orglje in milo doneče petje dobro izvežbanih pevcev, na kar gre vsa čast in hvala g. nadučitelju A. Benigarju.

Komen 7. junija. [Izv. dop.] (Uhođ preč. župnika-dekana gospoda Adolfa Harmela.) Kakor je obče znano, izpraznjeno je bilo vsele smrti r. g. Doljaka mesto tukajšnjega župnika-dekana. Visoko c. kr. namestništvo v Trstu je na predlog p. n. knezovadškofjskega ordinarijata goriškega imenovalo preč. gospoda Adolfa Harmela, župnika v Šebreljah v tolminskem političnem okraji, našim župnikom-dekanom in to na veliko radost vseh faranov. Smelo rečemo, da je ta vest vse jako razveselila, ker je znano bilo, da je preč. g. A. Harmel na zelo dobrem glasu. —

Včeraj je imel pri nas slovesen, veličasten uhođ. Ob cesti rifenberški — mej Švaravo in Štrekkeljevo krēmo — postavljen je bil krasen slavolok, ki je bil ves z narodnimi in cesarskimi zastavami in zastavicami našpikan z napisom:

„Dobro došli nam dušni pastir!“

Bog Vas živi!“

Preč slavolokom zbirali so se razni dostojanstveniki, starešinstvo, duhovniki, učiteljstvo, šolska mladina z narodno in cesarsko zastavo in zelo mnogobrojno občinstvo. —

Novoga preč. g. dekana sta šla sprejet v Gorico g. župan Jos. Kovačić in g. kaplan Kodrič. — Na meji komenskega dekanata — v Dornbergu — sta pa čakala gospoda Edv. Štrekelj, kaplan in A. Leban, nadučitelj, katara sta novodošlega preč. g. dekana dostojno pozdravila, na kar se je preč. g. dekan kaj laskavo zahvalil. — Prvi pozdravi ga kot svojega novega predstojnika, a drugi v imenu učiteljskega osebja in „Bralnega društva“. — Ob 7. uri zvečer pripeljal se je preč. g. dekan s pritrkovanjem zvonov in gromenjem topičev v Komen. Tu najprej predstavi g. župan starešinstvo, a gosp. c. kr. okraj. sodnik Wallenhof vse dostojanstvenike. Potem ga pozdravi g. Al. Štrekelj v imenu „pevskega in bralnega društva Lira“. — Konečno predstavi g. Ant. Leban učiteljsko osebje in mnogobrojno šolsko mladino. Na to stopi pred preč. g. dekana belo oblečena deklica Lenčika Žigon, učenka 4. razreda iz Komna ter pozdravi v imenu šolske mladine preč. g. dekana, izročivši mu krasen šopek cvetic, nastopno:

Prečastiti gospod dekan!

Napōčil je veseli dan,

Ki ga želēlo mlādo, stāro,

Da v osirōčeno nam fāro

Se preseljuješ, nov dekan!

Naproti, glej! Ti vse hiti,

V oēh radōst se vsem žari,

In vsak pozdraviti Te hoēe,

Premili naš duhovni oēe! . . .

Kakō bi ne? — vrliin se glās

Razlega Tvojih v vsako vas,

Povsōd je znano, da si vnet

Za Svoj poklic vzvišen, svēt;

Za narod da si Svoj gorēd,

Za njega vzevit vsekdar skrbēd,

In da Evtēpa Ti je glāvo

Odiēla s čestjō in slāvo! . . .

Presreēen Komenčan je vsāk,

Da sēm dekan prihaja tāk,

In k Bogu vsak goreēe moli,

Da cerkvi, občini in šoli

V blaginjo bi pastiroval

Mej nami dolgo bi ostal! . . .
Poglej nas, revne otročice,
Se nas Ti sleherni zdaj kliče,
Iz duše svoje ves Ti vdan:
Bog živi, novi Te dekan! . . .
Zarés, mi majhni smo nezmóžni,
A dobri bomo in pobožni,
Po navkih Tvojih preveséli
Vsekdar se bodemo mi véli! —
In v znák, da Te spoštujemo,
Ti šopek poklonjujemo,
Iz moje roke ga voljám,
Vzprejmi, mili naš dekan,
In naj obúja Ti spomine
Ljubezni komenske mladine! . . .

Preč. g. dekan skoro do solz ginjen zahvali se priróno in odvrne pozdrave v lepe besedi. Množica pozdravlja ga opetovano sè „živio-“klici. Preč. g. dekan spremljan od vseh podal se je potem v cerkev. Preko ceste do cerkve in župnega dvora vihrale so na hišah narodne in cesarske zastave. Smelo moramo reči, da je bilo vse vkusno okrašeno. Sprovd v cerkev, kjer je opravil preč. gosp. dekan sv. blagoslov, bil je veličasten. Potem pa so ga spremili v župnijsko stolico, katera je bila tudi lepo okrašena. —

Ob 9. uri napravilo mu je društvo „Lira“ serenado, o katerej priliki se je pelo več komadov slov. pesmi.

Konečno naj še omenimo, da novi naš dekan je še mlad in krepak — pravijo da ima 42 let — ter upamo, da bode mnogo let pri nas uspešno pastiroval. —

Komenci pozdravili so navdušeno preč. g. dekana svojega, z vročo molitvijo, da bi ga Bog ohranil v tem poslu mnogo, mnogo let v korist in blagor našega znamenitega dekanata. —

Tedaj dobro došli, prečastiti novi g. dekan; Komen, ves dekanat izraža Vam svojo ljubav in udanost. —

Iz Senožec. Obč. volitve smo 25. in 26. maja srečno in složno dokončali. Če bodo v splošno zadovoljnost, bode pokazala prihodnost. Saj smo imeli več ko dve leti dosti časa preudarjati, odkar so bile obč. volitve razpisane in končane, katere može bi volili v odbor. Zoper te pred dvema letoma končane volitve uložena pritožba se je vendar po preteku dveh let rešila. K složni volitvi je v prvej vrsti pripomogel večini sicer neznan volilni odbor, ki je po svoji moči in volji izbral 19 najzavednejših in odličnih narodnjakov, ki bodo željam pl. pokrovitelja radi ustregli, nič manj pa tudi obračali svojo mladost nam v blaginjo in korist. V drugi vrsti bodi tudi pohvalno omenjen črevljár g. M. K., ki je bolj nevedne in plašne volilce poučeval, k slogi navduševal in zabranil sè svojim prepričevalnim véasi tudi kot šilo ostrim govorom, da se ni utihotali kak zgrabljivi volk med pohlevne ovóice. Gosp. M. kadar bodo spet volitve, stopite le neprestrašeno na noge. V tretji je pa k slogi pripomogla izvrstna od pl. gosp. darovana bržanka in pečenka, katera se je volilcem 3. razreda úže pred volitvijo delila, po volitvi pa nadaljevala, dokler se niso volilci vsi navdušeni k počitku vlegli. Volilci 3. razreda, katerim so se tudi vsi zavedni Lažanci pridružili, so volili enoglasno preporočene može. Drugi razred je pa pred volitvijo prej določenega odbornika nadomestil z mlajšim, v pisavi izvedenega in drugih rečeh izurjenega; ta bode dober tajnik. V prvem razredu je bil med drugim preporočen bivši župan g. P., kateri je nosil skoz 8 let težko županjško butaro, katera ga še zdaj tlači, in ker je v dobi svojega županstva po očetovsko skrbel za soseso, ter črez 500 gold. davkov zanjo naprej plačal, je bil voljen tudi za odbornika. On zasluži, da bi ga posadili še v tretje na županov stol. Bodočega župana čaka veliko dela.

Domače vesti.

Predsedništvo političnega društva „Edinosti“ poziva vse čestite gg. odbornike in namestnike v sejo, ki bode v nedeljo dne 16. t. m. točno ob 10½ zjutraj v prostorih del. podpornega društva v ulici Molin piccolo št. 1. Dnevni red je zelo važen, zatorej naj ne zamudi nikdo izmed imenovanih gospodov priti v sejo.

Vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so izročile doneske podružnice: Slov. Gradec 127 gld., Žavec 124 gld., Dornberg (skupilo za poslano vino) 27 gl. 86 kr., Beljak in okolica 50 gld., Cerkno na Goriškem 30 gl., Kotmaravas na Koroškem 70 gl., Č. g. Pirc, benediktinec v St. Pavlu 3 gl., Č. g. Bizer, dekan in J. Ogriza, kaplan 10 gl., Mohorjani na Prežganji 2 gl., Češko-sloviaski spolek v Pragi

20 gl., Mohorjani od sv. Križa pri Litiji 5 gld.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so nabrali pri Zuljanu zbrani v proslavo umrše gospé Calleari pet gold. — Dobilo se je pri stavi v Bazovici 1 gld. — Dalje je poslal „bazoviški veselični odbor“ deset gold.

Čitalnična veselica v Bazovici v proslavo 40letnice vladanja Nj. Vel. cesarja se je vršila v nedeljo 10. t. m. jako lepo v gostilni na pošti. Vse točke obširnega razporeda izvéle so se dovršeno in o tej priliki so pokazali pevci, kako vrolo napredujo v narodnem petji. Malone vse točke petja so se morale ponavljati, vzlati pa so ugajali mešani zbori. Tudi nas je osvedočil tržaški „Sokol“, da si je svest svojega namena ter da ima izvrstnih telovadcev med svojimi člani. — Posebno veselje je vzbudila igra „Bob iz Kranja“, katero so igrali diletantje jako točno. Konečno je bila preprosta zabava, med tem ko se je vrtila mladina do blizo 11. ure veselo v krogu. Pozno po noči še-le so se gostje zadovoljno razšli. — Obžalovati moramo samo, da je baš v nedeljo úže na vse rano neusmiljeni „Jupiter pluvius“ odprl svoje jéze ter sipal neprestano vse do poludne doberdelni dež na razsušeno zemljo. Slabo vreme je oplašilo mnogo občinstva iz Trsta in drugih krajev, katero bi se bilo izvestno udeležilo veselice. Akoravno je dež ponehal úže okolo 12. vendar so se temni oblaki podili po nebu do pozne noči in zatorej ni čudo, da se je v prijaznej Bazovici sešlo razmerno malo ljudstva. Nadejamo se pa, da je bil čitalnični gmotni uspeh ukljub tej vremenski nezgodi vendar ugoden. Natančnejega poročila o tej veselici pričakujemo.

Razpisani službi. V Pazinu in Tolminu ste razpisani službi okrajnega živinozdravnika v XI. razredu. Zahteva se znanje deželnih jezikov in nemščine. Prošnje do 15. julija t. l. c. kr. predsedništvu deželnega namestništva v Trstu.

Odprije vinske razstave. V soboto 9. t. m. ob 11. uri d. p. odprija se je slovesno prva tržaška razstava za vina, rastline in vinarsko orodje. Prišlo je mnogo dostojanstvenikov in odličnih oseb iz raznih tržaških krogov; omenjamo dvornega svetnika viteza Rinaldinija, policijskega ravnatelja vit. Pichlerja, finančnega ravnatelja pl. Plenkerja, deželnega višjega sodišča predsednika dr. Defacisa, predstojnika pomorske oblasti viteza Alber-Glanstättena, vojaškega divizijskega poveljnika generala pl. Kinnarta, deželnega zdravstvenega poročevalca dr. Bohato, namestništvenega svetnika Giovenellija, okrajnega glavarja barona Conrada, predsednika trgovinske zbornice Dimmerja, predsednika av.-og. Lloyda barona Marka Murgaja, državnega poslanca Iv. Nabergerja, vojaškega zapovednika majorja pl. Schrolla; razven te gospode bilo je mnogo članov tržaške trgovinske zbornice, občinskega sveta, magistratskih uradnikov, dalje zastopnik isterskega deželnega zbora Canciani in goriškega dež. zbora Bolle ter zastopnik poljedelskih družtev južne Tirolske grof Alberti de Poja. — Točno ob 11. uri pride deželni namestnik baron Pretis z grofom Manzanom. Sprejel ju je predsednik izvrševalnega odbora župan dr. Bazzoni z nagovorom, v katerem je poudarjal zasluge kmetijske družbe za razvoj domačega gozdnarstva, poljedelstva in vinarstva. Konečno se je zahvalil vladi in vsem tistim krogom in zasebnikom, kateri so pospeševali prvo vinsko razstavo v Trstu ter prosil namestnika, naj odprè razstavo. Namestnik je odgovoril, da se popolnoma strinja z nazori županovimi in zaradi tega se nadeja, da bode pričujoča razstava blagodelno uplivala na vinski promet Avstrijsko-Ogerske. — Zatem si je ogledal posamezne oddelke razstave in se o vseh naredbah jako pohvalno izrekel.

Gledališče „Polytheama“ ima vse drugo lice. Vnjanja dvorana, prostor za gledalce in oder so se spremenili v krasni cvetlični vrt. V ložah pri tleh se pokušava vino, katero podajajo nežne roke tržaških gospodičen. V središči parterja je krasen paviljon v švicarskem slogu, kjer so izložena vina iz bližnje okolice; na obeh straneh paviljona sta orientalska šotora in okolo pa piramide steklenic z izvrstno vinskopapljivo iz vseh krajev našega cesarstva. Pred odrom je vodomet, stene so ukrašene s cveticami, zastavami, grbi itd. Prav tako vkusno so pripravljene redutne dvorane, kjer so razstavljeni stroji, semena itd. Razstava se bode gmotno izvestno dobro sponesla, kajti v soboto 9. t. m. jo je obiskalo preko 500, v nedeljo pa okolo 2000 oseb; oddalo pa se je v enem dnevu do 8000 listkov za pokušanje vina. — Med razstavo bode dve veselici in sicer prva pri Sv. Andreji, druga pri lovcih.

Razni bogataši so darovali v to svrhu izdatne svote denarja.

Slovensko društvo v Ljubljani. Gg. dr. Vošnjak, L. Svetec, J. Murnik, dr. vitez Bleiweis, dr. Mošé in dr. Tavčar so kot začasni odbor uložili pri deželni vladi pravila političnega slovenskega društva. Deželna vlada je z odlokom dne 3. junija t. l. oznanila odboru, da ne prepoveduje ustanovitve društva. Začasni odbor bode, ko se upiše dovolj udov, sklical občni zbor.

Umrl je, v sredo, dne 6. t. m. zvečer gosp. dr. Ferdinand Pogaznik, odvetnik na Dunaji, v 49. letu dobe svoje. Pokojni Pogačnik bil je rodóm iz Kranja, dovršil 1858 l. v Ljubljani gimnazijo in šel na vseučilišče Dnajske, kjer je bil mej velikošolci kot najboljši jurist. Po dovršenih studijah ostal je na Dunaji ter po končani praksi otvoril svojo pisarno. Dasi daleč od doma, ohranil si je vedno živo zanimanje za naše zadeve in često se spominal domovine svoje. S Pogačnikom izgubila je slovenska kolonija na Dunaji odličnega člana. Lehka mu zemljica!

„Sl. N.“
Obtožbo proti ubijalcu Simitzu je izjavilo peštansko sodišče za veljavno. Konečna obravnava bode dne 25. t. m. ob 9. uri zjutraj. K obravnavi so pozvane te-le priče: Fran Chevesitz, H. Milović, gospa M. Friedmann, Karol Grimme, Marija Krakovitzer, Marija Krakovitzer ml., Rudolf Tiller, Herman Čerminec, Josip Lichtenstern, Emil Carlino, Jakob Hafner, Klara Bruck, Fr. Scholz, Em. Bruch, Jos. Wilhelm, Jak. pl. Eisner, Ljubomir Janković, Josip Gliglinzi, Marija Friedmann, Fran Lösching, Jakob Schwarz in Mihalj Török. Pri obravnavi bode tudi zdravnik dr. Aleksander Ajtai, italijanski tolmač Edvard Somogyi in obtoženčev branitelj odvetnik dr. Julij Graner.

Nezgodl. Služabnica Lujiza C., stanujoča v hiši št. 4 ulice del Ponte zapirala je steklena vrata in po nesreči udarila z levo roko skozi steklo. Prerezala si je kite in izgubila mnogo krvi. Zdravnik jo je odpravil v bolnico. — 12letni Anton Višnovc iz Vrdelja h. št. 223 je splezal na domačem vrtu na drevo. Padel je po neopreznosti na tla ter si ulomil koleno.

Nastopki pijančevanja. Dninar Fran D. iz Oprtlja je pijan mirno zaspal v ulici Fonderia. Spreten tat mu je odnesel 6 gl. 50 kr. denarja in srebrno tobačnico vredno 2 gl.

Policijsko. Nedavno je prinesel javni postrežek v neko tržaško zastavljalnico več zastavljalnih listkov, glasečih se na izdatno svoto, da jih založi. Uradnik je spoznal, da so listki ponarejeni in javil je stvar policiji. Poizvedlo se je, da sta ponarejalca pisar Artur Paulikjevič in bivši uradnik v mestnej zastavljalnici Siro Monti, katerega so zasačili na Dunaji. Oba ponarejalca sta v tržaškem zaporu. — Na parniku „Timavo“ je polil 16letni strežaj Evgen Crossetto 18letnega mornarja Ivana Fragiacoa sè špiritom in mu zapalil obleko. Prestrašen mornar je skočil takoj v morje, vendar pa se je opekel na prsih in rokah. Njegovi drugi so ga spravili na kopno, surovega strežaja pa so zaprli. — 28letni javni strežaj J. S. se je sam prijavil policiji, ker je potrosil 7 gl. neznanemu gospodu, kateri mu je izročil vrednostni listič, da ga zastavi.

Surovost. Neznani postopači so pretepli brez uzroka 47letnega gluhonemega Matijo Polšana, ranili ga z noži nad levim okom in na ustnicah ter pobeegli. Siromak je moral v bolnico.

Sodnijsko. Težak Andrej Petri iz Trsta je obsojen zaradi tatvine na 2letni zapor. Ukradel je gospe Lujizi Kanciani na ulici listnico iz žepa. — Zaradi istega hudodelstva je dobil 28letni Karol Mattioni 8 mesecev in zloglasna Gizela Ginevrina 6 mesecev zapora.

Fra Grge Martiča pjesnička djela. Izdavaljica Milena Mrzović Serajevo. Teh del je izšel ravnokar 6. zvezek.

Svoje č. čitatelje opozorujemo na današnji oglas gosp. Lavrenčiča, ki prodaje sveže neposneto mleko in drugo. Preporočamo to novo trgovino domačinom, ker se s tem koristi domačej živinoreji.

V Bazovici se je v nedeljo o veselici izgubil bracelet. Kdor ga je našel, naj ga blagovoli prinesiti v tiskarno Dolenca.

Književnost.

Jos. Stritarja zbranih spisov je izšel 47. snopič.

Slovanski svet. Štev. 11. Vsebinska: 1. Pravni čut Slovanov. 2. O cerkvenih ob-

redih. 3. Učna enakopravnost na Slovenskem. 4. Nov dokaz nemške objektivnosti. 5. Psoglavci. 6. Dopisi. 7. Pogled po slovenskem svetu. 8. Književnost.

Književno oznanilo „Pedagogičskega društva“. Ravnokar je izšel II. Pedagogičski letnik z vsebino: 1. Fran Gabršek, „Občno ukoslovje“. 2. Ravnokar, „Zgodovina slovenskega ljudskega šolstva“. 3. J. B. „O šolskih stavbah“ z 22 podobami. 4. Tone Brezovnik, „Namen, ureditev in poraba šolskih knjižnic“. 5. Jos. Bezljaj, „Navod za risanje strojev“ z 28 podobami. 6. J. L. „Pogled na pedagogičsko polje leta 1887.“ T. B. „Šolstvo na Štajerskem v šolskem letu 1886/87“. 8. J. L. „Ob učilih“. 9. Poročilo o „prvi slovenski stalni učilski razstavi“ pedagogičskega društva v Krškem. 10. Fran Gabršek, „Poročilo o društvenem delovanju v preteklem društvenem letu“. 11. Dodatek in 12. Vabilo. — Izborna izbrana tvarina sama preporoča úže knjigo, ki obsega 227 strani ter velja za neude gl. 1.40 (vezana v celo platno 40 kr., v pol platno 80 kr. dražje), po pošti 5 kr. več. Naroča se pri odboru „Pedagogičskega društva“ v Krškem, v R. Miličevjevi tiskarni v Ljubljani, pa tudi pri vsaki drugi knjigarni. V istih založbah se dobe tudi še nastopne knjige: Pedagogičskega društva: 1. Pedagogičski letnik, I. leto 1887 po gold. 1.40. 2. Fr. Gabršek, „Občno vzgojeslovje“, po 80 kr.; 3. J. Bezljaj, „Pouk v értežih, II. del, po 30 kr., 4. Franjo Gabršek, „Občno ukoslovje“, po 80 kr. Slovenski učitelji! Sezite pridno po teh knjigah ter vabite tudi občinstvo k naročbi in k pristopu k temu obče koristnemu in edinemu slovenskemu pedagogičsko-literarnemu društvu! Od izdatne podpore je zavisen ves napredek in nadaljne uspešno delovanje „Pedagogičskega društva“, katero si prizadeva pospeti se na stališče „Hrvaškega pedagogičsko-književnega zbora“! —

Naš cesar Franc Jožef I. Spomeniški spis o štiridesetletnici njegove vladé. Za slovensko mladino priredil učitelj. Tiskala in založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani. 1888. Tačo je naslov mali 32 strani obseženej knjižici z mnogimi lepimi podobami n. pr. Frana Josipa I. o nastopu vladé l. 1848; cesar Ferdinand se odpové vladi; Dunaj po l. 1848.; železnica črez Semering itd. Krasna, v 16 barvah izvršena podoba milega vladarja našega je porok, da bodo otroci to knjižico radi hranili in se še potem, kedar dorastejo, mnogokrat na slovesni dan štiridesetletnice vladé Njegovega veličanstva cesarja Frana Josipa I. z radostjo spominjali.

Preporočamo to v lepem jeziku pisano delce našej mladini.

Cene slavnostnemu spisu: Pri naročtvi na 10,000 in več izvodov po 12 kr. knjižica, na 5000 do 10,000, 13 kr., na 1000 do 5000, 14 kr., na 100 do 1000, 15 kr. knjižica. Posamični izvodi stanejo 18 kr. —

Izjava.*

Na „Poslano“ g. dr. Glezerja v listu „Il Giovine Pensiero“ z dne 30. maja 1888. št. 58. šteje si podpisani odbor puljske „čitaonice“ v svojo dolžnost v obrambo narodne časti javljati nastopno:

1) Namen puljske „čitaonice“, „najstarešemu civilnemu društvu“, kakor priznava to tudi sam g. dr. Glezer, bil je vedno ednak namenu denšnjega našega društva.

2) Ni resnica, da je bil kedaj društveni jezik italijanski ali nemški in še menj je mogel biti l. 1869, 1870, in 1871., ker je najjasnejši protidokaz tej trditvi ta, da so vse knjige čitalnične teh let pisane hrvaški.

3) Društvo ni bilo nikdar politično, ali da je bilo in da je čisto rodoljubno, dokazujejo društvena pravila.

Trditve pa, da je dr. Glezer bil član društva l. 1869., 1870., in 1871. ne izhaja od strani podpisanega odbora, ker naš običaj ni bil nikdar érniti in ovajati kogar mu drago, a najmanj g. dr. Glezerja.

Odboru ni niti znano, da bi bil g. dr. Glezer „z a s l u ž e n“ član našega društva, a radi resnice moramo javiti, da je njegovo ime upisano v zlatej knjigi pod št. 286.

S tem smo izrazili ono, kar smo morali, izjavljajoč, da se ne bodemo spuščali v nikakéršno daljno polemiko.

V Pulji dne 4. junija 1888.

Odbor „Čitaonice“.

* Za stvari pod tem naslovom je uredništvo toliko odgovorno, kolikor mu postava veleva.

Dunajska borsa.
dne 12. junija.

Enotni drž. dolg v bankovcih	— — — — —	gld. 79.30
" " " " " " " "	— — — — —	80.95
Zlata renta	— — — — —	109.50
5% avstrijska renta	— — — — —	94.20
Delnice narodne banke	— — — — —	861.—
Kreditne delnice	— — — — —	284.50
London 10 lir sterlin	— — — — —	126 45
Francoski napoleondori	— — — — —	10 02 1/2
C. kr. cekini	— — — — —	5.95
Nemške marke	— — — — —	62.—

Zahvala.

Moje popolno priznanje izrekam slavnemu c. kr. privilegiranimu avstrijskemu zavarovalnemu društvu „Dunav“ na Dunaji za povoljno in naglo poravnanje škode, prouzročene mi ob požaru pri malinu v Žejah. Ob enem preporečam najtopleje vsakemu to renomirano društvo.

Nova Sušica 8. junija 1888.
M. Ambrožič
mlinar in posestnik.

+

S tožnim sreem oznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš oče, oziroma tast, gospod

JAKOB DUJC,
posestnik in malinar

po dolgej in mučnej bolezni, previden se sv. zakramenti za umirajočega dne 11. junija ob 12. uri po noči v 69. letu svoje starosti v Gospodu zaspal.

Pogreb rajnega bude v četrtek 14. t. m. ob 9. uri zjutraj.

Zaverhek, dne 12. junija 1888.

Nepozabljivi preporeči se v molitve in blag spomin.

Ivan, Franjo sina. Katerina om. Race, Franja om. Obreza, hčeri. Anton Race, Janez Obreza, zeta. Amalija Dujc roj. Kocijan, nevesta.

SUKNO

razpoložja za gotov denar ali po postnem povzetju po zelo nizkih cenah in sicer

samo dobre vrste:
3-10 m, cela obleka, samo f. 3.50
3-10 m, boljša, 4.90
3-10 m, fino, 8.—
3-10 m, fino, 10.—
2-10 m, površna sukinja, 6.—
2-10 m, črna sal. obleka, 10.—
3-10 m, črna sal. obleka, 10.—
Kar ni koma všeč, se lahko vrne

Uzorec franco. — Naslov: Tschfabrikslager

FRIEDRICH BRUNNER
Na drobn. Brunn. Na debele. Op. Uzorec za gospodo krojače nefrankovani.

La Filiale della Banca Union
TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in Conto corrente, abbonando

PER BANCONOTE:	PER NAPOLEONI:
3 3/4 % c. preav. di 5 g. ni	2 3/4 % c. preav. di 20 g. ni
3 3/4 % " " " " 12 " "	3 " " " " " " 40 " "
3 7/8 % " " " " 4 mesi fisso	3 1/2 % " " " " " " 3 mesi
4 0/0 " " " " 6 " " " "	3 1/2 % " " " " " " 6 " " "

Per lettere di versamento in circolazione il nuovo tasso d'interesse andrà in vigore a partire dal giorno 16 rispettivamente dal 23 ottobre 1887.

In Banco giro abbonando il 3% interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a f. 20,000, a vista verso chèque; Importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altre principali città, rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso di assegni, cambiali o coupons, verso 1/8% di provvigione.

c) Accorda ai propri committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie, e ne cura gratis l'incasso dei coupons alla scadenza.

d) Vende le Lettere di pegno 4 1/2% e 5% della Banca Commerciale Ungherese di Pest e le lettere di pegno 4 0/0 dell' i. r. priv. Banca Ipotecaria austriaca di Vienna.

Trieste, ottobre 1887.

Oznanilo.

Oznanja se slavnemu občinstvu, da bode od zdaj naprej vsako leto

na dan sv. Ivana 24. junija v Boljunci

(v koperskem okraji) novi semenj, posebno živinski, vseh poljskih orodij in ostalega.

PRI JULIJU GRIMMU

dežnikar, Barriera Vecchia 18

je zelo bogata zaloga dežnikov za go spe in gospode za jako nizke cene. — Dežniki iz bombaža od 80 novč. naprej. Dežniki iz volne in satina od f. 1.40. naprej. Dežniki židani od f. 2.50. naprej.

Sprejemajo se vsakovrstni popravki za jako nizke cene. 41-104

Najnovije

letno blago

iz prave ovčje volne

pošilja proti povzetju po jako nizkih stalnih cenah poznana realna in solidna tvrdka

J. W. SIEGEL
BRNO Brunn.

Gospodje krojači, kateri še nimajo mojih vzorkov, ter želé razširiti krog svojih naročiteljev v porabo jako solidnega blaga, naj se obrnejo z dopisnico zaupno name.

Dobé mojo najnovije zbirko vzorkov brezplačno in franko.

Pozor!

Najljudneje oznanjam p. n. tržaškemu občinstvu, da sem z 10. junijem t. l. odprl na trgu delle Legna št. 10 v Trstu svojo zalogo z vsak dan dvakrat

svežim, neposnetim mlekom

in se smetano z Notranjskega, z namiznim surovim maslom in s finim namiznim sirom, z jajci, se zaklano in očiščeno kuretino itd.

Zagotavlja vedno točno in ceno postrežbo, se preporečam v obilen obisk.

A. Lavrenčič,
prodaja mleka izpod Nanosa.

ZBIRKA

DOMAČIH ZDRAVIL,
kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar. — Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobi se pri Narodnej Tiskarni* v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. — Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

Rajžev skrob (štirka)

tovarne na Reki
(z boletu in brez nje)

zagotovljen, prost vseh tujih snovij, zaradi tega se lahko upotreblja brez strahu v hranilno sredstvo. Kar se tiče kakovosti kakor tudi cene, ne boji se nobene konkurence, o čemer se lahko prepriča vsak, ako kupi z malimi novimi malo škatljico.

Dobiva se v zalogi via Carintia N. 22 v Trsti

kakor tudi v vseh glavnih mirodilnicah in prodajalnicah jestvin.

NULLUM PEPSINUM,
nisi pepsinum Arpii.

To izvrstno gr-nko želodečno zdravilo je pod stalnim nadzorstvom družva strokovnja ških kemikov in pod posebno kontrolo slovečega zdravnika dr. Hagerja. Pokazalo se je kot izvrstno najboljšo sredstvo za slab želodec, toliko kar se tiče vnosa, kolikor sijajnega uspeha ter je v v tem obziru pripoznano od vseh zdravniških krogov v Nemčiji.

Uspeh tega zdravila je tolik, da se more zvati najboljšo sredstvo proti pomorjske bolezni, tudi proti trebuhoboli in prehlajenju želodčevem. Ako se pije vsak dan pred bedom kozareček te pijače z vodo, hitro se občuti dobrotvoren upliv. Za otroke zadostuje manj, primerno starosti. 1-10

Zaloga v Trstu pri S. ASCOLI. Via Nuova št. 15, I p.

Assicurazioni generali.

v Trstu
(društvo, ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje stekla — zavarovanje proti toči — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenja.

Društvena glavnica in reserva dne 31. decembra 1887 f. 36,120.176-58

Premije za poterjati v naslednjih letih f. 22,766.106-95

Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1887. f. 105,482.651-38

Plačana povračila:

a) v letu 1887. f. 10,099.647 —

b) od začetka društva do 31. decembra 1887. f. 207,379.402-20

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojasnila se dobé v Trstu u uradu društva: Via della Stazione v lastne palači. 8-24

Mlatilnice in čistilnice

za žito, slamoreznice in drugi stroji vsake vrste, orodja in priprave, se dobivajo pri

SCHWITZ & COMP.
(živic i družb.)

v ulici della Zonta v Trsti.

Pripravljene su tudi uže tiskalnice in mestilnice za vina itd.

Želodečne bolezni ozdravi brzo in posvema

JERUZALEMSKI BALZAM

edina in nedosegljiva želodečna pijača. Da si človek izvoli pravi lek proti želodčnim boleznim, pač ni tako lahko, posebno dandanes, ko v trgovini prodajajo vsakovrstne enake leke.

Večina raznih kapljic, izlečkov itd., katere se občinstvu kakor pravi čudeži priporočajo, niso nič drugega nego škodljiva smes. Edlu Jeruzalemski balzam si je zagotovil valed svoje priproste sestave, odločno oživlajoče in želodečno živce hitro krepačne moči pravico prednosti nad vsemi v tej stroki znanimi zdravili, kar dokazuje tudi se vsakim dnem v večje prašanje po njemu. Ta balzam bogat na delajočih snovih kineške rebarbare, katera korenika je poznana zaradi njeznega ugodnega upliva na prebavljanje in čiščenje, je zanesljivo sredstvo proti težavam v želodcu odvisnim od slabega prebavljanja; zato pa ga vsi strokovnjaki in zvodenci priporočujejo proti neješčnosti, zabasanju, smrdljivi sapl, gnjusju, riganju, bacanju, proti hemoroidalnemu trpljenju, zlatenci in vsakej bolezni v črevesju.

Steklenica z navodom vred stane 30 novcev. 1-15

GLAVNO SKLADIŠČE u LEKARNI

G. B. PONTONI
v GORICI.

Skladišča v Trstu v lekarni Marka Karasini i G. B. Rovis, na Reki v lekarni al Redentore, G. Gmeiner, v Korminu v lekarni A. Franzoni, v Tominu v lekarni E. Pallaca. 11-25

Tako delujoče. Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Vsak dobi svoto nazaj, pri katerem bi moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(sredstvo za bradorast)

brezpešen ostal. Tako tudi sigurno deluje proti plesivosti, izpadanju lasih, maholjcam in oosednji. Vseh večkratnim trenjem zajamčen. Originalne steklenice po gld. 1.50. Steklenice za poskus po gld. 1 — prodaje

J. Grolich v Brnu,

v TRSTU pa samo A. Praxmarer in P. Prendini — v LJUBLJANI Edv. Mohr — v GORICI lekarničarja Cristofolotti in Pontoni, A. Hermanek, drogar — na REKI J. Gmeiner, lekar — v CELJU Peitè — v MARIBORU J. Martinz — v GRADCU K. Roth, Murplatz 1.

Tam se tudi dbbi Eau de Hébe, iztočno sredstvo lepote, katero izdrža svežost in belost kože.

NI SLEPARIJA!

FILIJALKA V TRSTU
e. kr. priv. avstr.

KREDITN. ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 1/2 %	30-dnevni odkaz 2 %
8- " " 2 3/4 " "	3-mesečni " 2 1/4 " "
30- " " 3 " "	6- " " 2 1/2 " "

Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu, pripozna se nova obrestna tarifa na temelju odpovedi od 20. februarja, 20. aprila, in 20. julija.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2% na vsako svoto.
V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Reko, kakor za Zagreb, Arad, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljano in Solnograd — brez stroškov.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov pri odbitku 1% provizije.

Predujmi.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti 5 1/2 % letnih obrestih do 1000 gld., za veške svote po pogodbi.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Trst, 9. marta 1888. 48-16